

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 52. ANUL XV.

Sabiiu, in 29 Iunie (11 Iul.) 1867.

Telegrafulu esu de doue ori pe septe-mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-ratiunea se face in Sabiiu la expeditu'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretulu prenumeratiu-nei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Primirea Esc. Sele Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu Br. de Siagun'a in Brasiovu.

Brasiovu, 25 Iunie.

Comunele nostre bisericesci de aici, sciindu ca are sa sosésca Esc. Sea Présantitulu nostru Archiepiscope si Metropolitu Andreiu Br. de Siagun'a in mijloculu nostru spre tinerea esamenelor semestrali si de maturitate in gimnasiulu nostru de aici: astadi desu de diminétia au esitu intru intempinarea Archipastoriulu amintitu unu numeru insemnatu de carete si calareti, la satulu Ghimbavu. Intre carete era un'a cu siése cai, pregatita pentru inaltulu ospe. Inaltuacest'a si sosi la 7 1/2 ore in Ghimbavu, unde dupa o cuventare scurta de intempinare fu poftitu a trece incaret'a pregatita, ceea-ce primindu Esc. Sea calareti, Brasioveni si Saceleni, se siruira in ordine si ceilalti domni intempinatori se suira in trasuri si porni ductulu intregu spre Brasiovu. Sub versarea unei ploii bunisiore, intre sunetulu clopotelor dela bisericile române, intra ductulu in cetatea Brasiovlui si se opri la casele Gimnasiulu nostru, cumperate din banii testati de nemuritoriulu nostru concetatienu Ioann J u g'a, unde era pregatitu cuartirulu pentru Esc. Sea. La 12 ore reprezentantii comunelor se presentara Esc. Sele, esprimendu, prin presedintele eforiei scolare, D. Damianu Datcu, mangaierea si bucuria lor, pentruca potu venera in mijloculu lor pre Esc. Sea si pentruca lu potu vedé in deplina sanatate si decoratu cu crucea cea mare a Ordinelui Leopoldinu. I poftescu dile indelungate si lu incredintieza ca densu in tote simtu un'a si aceea-si cu Archipastoriulu lor.

La tote aceste si alte, pre care memori'a nu mi le pote redá acum in momentu, Escel. Sea incredintia pre reprezentantii comunelor bisericesci de aici, ca si densulu simte totdeun'a o mangaiere, candu se pote afla in mijloculu bravoru si iubitoru sei brasioveni, si ca multiamesce lui Ddieu, ca lu tine in astfelu de sanatate, incatu si acum a pututu veni la Brasiovu pentru tinerea esamenelor gimnasiale si ca acest'a o va face in totu anulu, pana i va daru Ddieu sanatate, caci cunosce insemneta-tea insarcinarei cu Suprainspectiunea scololoru nostre nationale-confessiunali. Dupa acest'a aminti Escel. Sea pe scurtu de acei articuli din Gazet'a Tranniei, ce esisera in anulu trecutulu numai decatu dupa in-departarea Sea dela Brasiovu, dupa finirea esamenelor de atunci, in cari corespondintele anonimu vrea sa arate: ca macesim'a Esc. Sele au lipsitu pe Brasioveni de dreptulu autonomiei lor bisericesci fatia cu Gimnasiulu si fondulu lui si ca testimoniile scolastice intarite cu subscrierea Esc. Sele nu sunt valide. Tote aceste, dise Esc. Sea mai departe au fostu tendintie miserabili, ce s'au si doveditu din destulu din cele intemperate pana acum, cu deosebire in sa din decretulu gubernialu, care lu posede comun'a dupa afacerile Esc. Sele, ca adeca comun'a este in dreptulu seu de autonomia cu fondurile scololoru si cu alegerea professoriloru ca si alte comune bisericesci din patria, si alte multe.

Dupa aceste au trecut Escel. Sea la acelu pasagiu din cuventarea de intempinare, unde oratorulu au disu, ca Dloru simtu un'a si aceeasi intru tote cu Archipastoriulu lor, observandu ca confidintia acest'a i face Esc. Sele o nespusa bucuria; ca este semnulu invederatu alu unei mature si cuviinciose cunoscintie de pusetiunea, in carea se afla natiunea si biserica nostra in prezentu. De aceea le si spune cu tota francheti'a, ca nu avemu cauza temeinică a ne plange asupra presentulu, pentruca acest'a e o urmare frésca a trecutulu; ca este gresiela mare din partea celor ce scriu prin jurnalele nostre nationale, fara sa studieze din temeiul starea lucrurilor, si grabescu in scrierile lor

jurnalistice de descriu trecutulu si presentulu, precum n'au fostu si nu este, si prin aceea sparia lumea. In fine dice Esc. Sea: Voiu Domniloru! ca sa me pricepeti. Deci ve si spunu convingerea mea, ca tota politic'a mea incependu, dela tomn'a anului 1865 pana si astadi este, ca noi sa ne punemu pre acelu terenu, ce ni-lu desemneza Majestatea Sea. Politic'a acest'a astadi nu mai este a mea eschisiyu, ci a tuturor acelor barbatu, cari dimpreuna cu mine au luat parte la diet'a dela Clusiu in tomn'a anului 1865 si fiindu alesi deputati si regalisti s'au infatisiatu la diet'a din Pest'a. Din jurnalele nostre in sa vediu, ca unele voci se radica pana la desparare, pentruca legile aduse in diet'a din Sabiiu la 1863/4 s'au pusu afara de valore, si caci si noi romani ardeleni vomu ave sa capetamu pre viitoriu legi din Pest'a. Eu desperarea acest'a nu o potu afla rectificata, caci caus'a o iau din punctu de vedere alu legi cardinali de statu, ceea-ce la noi e sanctiunea pragmatica si totulu vi-lu infatisiezu in asemanarea urmatoare. Eu asiá sum convinsu, ca legile ardeleni din 1863/4 au fostu pentru noi, ca banii de arthia, cari nu au ipoteca, iera cele ce le vomu capela dela Pest'a iarasi voru fi numai bani de arthia, in sa cu ipoteca, caci aceste se voru aduce dupa tote formele legale, care se ceru pentru validitatea unei legi intr'o tiera constitutunala, ce se afla in stare normala. Prin urmare, fia-care proprietariu pune mai putinu pretiu pe bani de arthia fara ipoteca decatu pre cei de arthia cu ipoteca. Asiá si unu cetatienu, deca cunosce car'a cea mare a patriei sele, va sa dica, legea fundamentala de statu, carea unic'a este capace de a garantá legalitatea si durabilitatea tuturor celorlalte legi particulari, — pune mai mare valore pre banii de arthia cu ipoteca, decatu pre cei fara de ipoteca. Pre scurtu legile din 1863/4 nu ne-au adusu auru, asiá si cele din Pest'a nu ne voru aduce auru, ci precum acelea nu ne-au implinitu dreptele nostre asceptari in privintia causei nationale, asiá nici aceste nu voru fi mai bune; de aceea trebuie sa ne punemu pre terenu legalu, adeca sa ne infatisiamu in legislatiune, ca acolo cu barbatia romana, pre catu se va pute sa aducemu la valore principiulu egalei indreptatiri nationale. Destula paguba au avutu si pana acum caus'a nostra nationala, ca nu au urmatu toti alesi natiunei nostre astfelu, si dorescu ca toti barbatii nostri sa se impretinésca cu convingerea politica si unanima a regalistoru si deputatoru dietali; duca-se acolo, si porte-se spre binele comunu alu patriei si spre binele particularu alu natiunei sele precum facu si barbatii altoru natiuni.

Reprezentantii presenti erau petrunsi de cuvintele Escel. Sele, carele au ilustratu obiectulu apoi cu exemple despre car'a mare a Angliei, si se cetea din fetiele lor multiamirea intima pentru deslusirea cea franca, ce o primira dela Archipastoriulu lor despre pusetiunea nostra de fatia. Atat'a mai trebuie sa amintescu, ca eu numai a diecea parte descriu din descoperirile Escel. Sele. E paguba ca nu sum stenografu, ca sa fiu pututu insemna esactu tote cuvintele rostite de catra Archipastoriulu nostru. Sum de acea convingere ca natiunei in genere i-ar fi venitu forte bine si la tempu, candu aru fi pututu audi totu ce s'a rostitu cu atat'a maturitate si procedere politica catra reprezentantia nostra de aici.

Capeteniele militari si alte autoritati de aici inca si facura vizitele la Esc. Sea.

Dupa program'a directiunei gimnasiale de aici mane se voru incepe esamenele si voru dura septamen'a intréga. *)

*) Pre candu eramu gat'a cu fôia, ne mai sosi si alta corespondintia, carea avendu mai totu acele date ca cea de mai susu nu o vomu mai publica. Red.

47

Desnationalisarea. *)

IV.

Candu amu pomenitu ca e de lipsa a ne des-amurti de letargia in carea ne-a bagatu trecutulu; candu amu amintitu de desvoltarea unei vietii mai varie: amu consideratu si nepregatirea in carea ne afla tempulu celu plinu de prefaceri si amu pomenitu si ca marimea greutatiloru nu cuprinde in sine si neputintia de a le invinge.

Puterea de lipsa la invingerea ori-carei greutati trebuie aflata si atunci resistintia numai pote fi. Atunci nu ni se va mai paré paradoxa si minunata pretensiunea invetiatalui carele au disu, ca sa i se dea unu punctu si elu va fi in stare sa radice pamentulu.

Deca amu insusitu concordiei puterea cea magica carea face, seu mai bine, prin carea omenimea face minuni, o amu facutu acest'a pentruca esperintia de tote dilele ni-o arata. Omenimea, deca aru fi remasu disoluta si nu s'aru fi prefacutu in societati, deca fia-care aru fi traitu pentru sine si nu si-ar fi impreunatu puterile sele cu altii mai multi pentru scopuri comune, atunci nu era cu putintia sa ajunga la atatea cunoscintie, atunci omulu pre langa tote facultatile sele nu aru fi pututu ajunge la destinulu seu de a domina fapturile, decatu numai in unu modu forte tiermuritu, iera in cea mai mare parte elu aru fi remasu sclavulu unei ursite nedeterminate, o jucaria in man'a sortiei. . .

Ceea-ce s'aru fi pututu intempra cu omenimea intréga se intempra cu poporele, care se desbina in tipulu acest'a intre sine. Unde traesco fia-carele pentru interesulu sea egoisticu si unde, ce e si mai reu, singuratiei tragu intocm'a ca paiangenii in tieseturele lor principiile cele mai frumose si mai salutare, ca sub firm'a acestor'a sa esplodeze, pentru interesulu lor particularu, pre cei ce din nescientia nu potu sa strabata in lucruri mai departe: acolo nu pote fi concordia, nu pote fi buna intelegere, nu pote fi ajutoru imprumutatu; ori ce idea sanetosa, ori ce intreprindere binefacatorie se paraliseza prin desgustulu produsu de réu'a intrebuintiare a ideiloru si principiiloru frumose si apoi unu atare poporu, ca si celu legatu de blestemulu din legenda, nu pote face unu pasu innainte. Acest'a e elementulu celu d'antaiu din care se dospesce respiria seu desnationalisarea a singura a unui poporu.

Noi punemu vin'a pre magiari, sasi etc. in sa e de temutu si de creditu, ca intro aristocratii natiunei române simburulu devastatiunei lu va fi aruncatu discordia. Ea va fi indignatu odata pre unii, de alta data pre altii prin intrigele egoismului nutrite de discordia, si unulu cate unulu perdiendu-si sperantia, va fi trecut in castre straine, pentru ca sa aiba celu putinu liniscea de inaintea intrigelor.

Ni se va observá, ca mai nainte amu aretatu alte elemente contributore la desnationalisarea unui poporu. Asiá este, in sa pre cele aduse inainta cu alta ocaziune le-a facutu numai acestu acumu pomenitu cu putintia si ratiunea este aceea, ca unde fruntea unui poporu e batuta de flagelulu discordiei, nepasarei si celelalte, acolo pastoriulu (inteligintia) e batutu si apoi oile lesne le resipi, le prindi, le tundi, le mulgi, le tai, dupa cumu-i place cuiva.

Deci sa ne ferimu din capulu loculu de plamadél'a acest'a urita ori unde amu vedea ca esista si sa ne facemu in rendulu celu d'antaiu de principiu alu nostru pietatea catra caus'a nostra comuna, pentruca „nu e neci o putere asiá mare“, dice poetulu Seneca, „ca pietatea adevérata.“

Amu facutu repetitiunea acest'a din rendulu trecutulu si amu mai amplificatu cu aceste, pentruca amu aflu de lipsa ca sa ne adunamu cugetele, si caci e cunoscutu, ca si la unu individuu numai a-

*) Vedi nr. 45, 46, si 47.

tunci, cându tôte i suntu asiá dicendu la locu, póte sa cugete nepreocupatu asupr'a stărei sele si numai atunci póte sa-si faca socotele bune si adeverate pentru venitoriu. Altfelu si unu poporu e cá celu ce caletoresce nóptea in tempulu unei furtuni, si care se orientéza numai dupa influinti'a luminei fulgerului si a gazelor ce predominescu atunci atmosfer'a, a gazelor, cari fosforescendu ascundu de multeori prapasti'a dinaintea ochiloru si conducu pre omu cu atât'a mai mare sigurantia spre perirea lui.

Numerandu in nrulu trecutu unele date natiunale-economice, cari au contribuit si mai contribue la amenintierea esistintiei nóstre, s'aru paré cui-va de prisosu a mai reveni asupra-le. Insa atunci noi ne-amu restrinsu pre lănga partea negativa, lasandu pre publicu a-si formá insusi partea positiva. Acum, considerandu situatiunea nóstra din tôte punctele de vedere, sa facemu si unele indigitații positive, dela care sa incepemu si pre care avem sa cladim asecuranti'a esistintiei nóstre natiunale.

Inainte de tôte sa nu ne uitămu de acele două fortarete, in cari a aflatu in tempii cei mai critici esistinti'a nóstra natiunala unu asilu si pentru cari constitutiunea bisericeasa (vedi actele sínodeloru bis. gr. or. trans.) ne lasa destulu de largu cercu de activitate, ci sa cultivămu si desvôltămu din isvorulu loru de binefacere si alte de lipsa pentru vieti'a nóstra natiunala. Cu deosebire insa moralitatea, acelu zidu (muru) alu popóreloru, pre carele pâna se potu redimá, nu le lipsesce neci puterea contr'a ori căroru isbituri ce vinu din afara. Dupa aceea instructiunea in unu modu mai bogatu, pentrucá sa se póta deschide ochii poporului si sa scie alege intre aceea ce-i e lui spre bine si ce-i e lui spre reu.

Sa ni se permita aici insa, spre completarea acestoru dise, a face o excursiune la unele impregiurări de o natura locala, cari insa si potu aflá aplicabilitatea loru si in alte párti, mutandu-se cele de mulatu.

E recunoscutu ca Tranni'a, ori care aru fi sôrtea ei politica in venitoriu, ea cá tíera de agricultura nu va puté tiné concurentia cu tierile vecine, atâtu din caus'a pusetiunei geografice, câtu si a puterei ei productive de cereale, ci va trebui sa devina o tíera de industria. Cu tôte acestea a rupe de odata cu trecutul aru fi si preste putintia si unu ce de totu nepracticu. Tôte popórelele din

lume cari au alesu a locui in locuintie fipse si a nu calatori din unu locu in altulu s'au apucatu de agricultura. Din acést'a s'a desvôltatu cu trebuintiele agricultorelui atâtéa lucruri, încátu si industria si negociulu nu numai ca se nascura din aceste trebuintie, dara si aceste se inmultira si amplificara încátu au formatu si ele in sinulu loru atâtéa ramí speciali, precum avemu ocaziune sa-i vedemu in díu'a de astadi.

Asiá dara va fi departe de noi cá sa vorbimu de neglijerea agriculturii; din contra, suntemu pentru cultivarea acesteia. Unu economistu insemnatu dice candu vorbesce despre referintiele patriei nóstre:

„Mijlóce de vieti'a suntu conditiuni de vieti'a. E de a se incepe cu asecuranti'a vietiei, cu producerea productelor crude, ca agricultur'a ceea ce e mam'a meserieloru.“ „Economia de câmpu e pasiulu celu dintăiu in desvôltarea activitatiei omenesce, — fára de acestu pasu dintăiu nu póte face unu poporu pasiulu alu doilea la meserii.“

Cu privire la acestea este necesariu de o parte cá poporului nostru sa i se dea in scólele populare elementele unei agriculturi mai ratiunabile si totu deodata sa i se arate calea si cátra aflarea altoru isvóre de venitu. La noi in Transilvani'a aru fi prea consultu cá, preoti si invetiatori, sa se intereseze de a cunoște cuaitatea pamentului in diferitele párti ale tieriei, precum si pre cea a referintieloru climatice si amesuratu acestor'a sa dea indreptări poporului. Se faca deosebire intre pártile acele unde se cultiva vinulu, cucuruzulu, grăulu etc. si intre acelea unde celu dintăiu (vinulu) nu se póte cultivá si celu de alu doilea (cucuruzulu) numai cu mare chinu si fára de a reintórce ostenel'a cultivatoriului. Sa-i dea indreptări dupa referintiele locali a semaná plante de industria si ca in acele locuri unde se producu aceste plante séu unde loculu da si alte produse crude sa se lucre si prefaca in articuli de negociu, asiá încátu sa fia ocupatiunea indoita si castigulu indoitu.

Nu e loculu cá sa ne aduncimu aici si mai departe in lucruri speciali si cele de mai susu le aducemu inainte numai cá nisce esemple, din care cetitoriulu insusi apoi sa-si deduca mai departe bunatatea si oportunitatea unei straformări insemnate

a modului de vietuitu de pâna acum a poporului nostru si totu odata imperativ'a necesitate de reforme in educatiunea poporului, încátu apoi sa se póta face posibilu si straformarea amintita. Acést'a apoi sa-lu conduca la o stare mai buna materiala, dela care buna stare apoi sa se póta deduce cu temei si cu siguritate o stare mai buna si a pártiei inteligente pre venitoriu. Modulul acesteia indigiatu aru desvôltá din unele opide ale nóstre si póte si din sate, o r a s i e, ne aru induce si incetătién si in cele ce suntu dejá.

Dupa acést'a excursiune dara, credemu, ca cu deosebire ceea ce privesce partea instructiunei poporului, dupa referintiele locale si climatice aru trebui pre lănga institutiele educátore ce le avemu, a se desvôltá si intemeiá scóle agronomice, scóle reali si comerciali.

Dandu o atare directiune culturii nóstre natiunali vomu contribui prea multu la a perarea si la cladierea unui edificiu tare natiunala, contra căru nu va puté bate resbelu nici o incercare de desnatiunalizare.

Evenimente politice.

S a b i i u, 28 Iunie.

Celu mai greu evenimentu, carele umple diuastic'a Europei si in urm'a căru tôte curtile europene se imbraca in gele, este uciderea Imperatulu Messicului, Maximilianu, carele fu vendutu de generariulu seu Lopez in mânilé inimiciloru sei, mai târdiu condamnatu la mórte, ceea ce se esecută in 19 Iunie dimineti'a.

Déca diuastic'a européna au fostu vreodata de un'a si aceeași parere intru acést'a consimite unanimu, calificandu faptulul acest'a de unu faptu crudelu si barbaru, sevarsiu de unu presedinte alu republicei mesicane ce se intituléza de liberala.

In Europ'a paru lucrurile a luá o fatia posomorita, cu tôte festivitatile parisiane din lun'a trecuta. Diuastic'a predice mereu unu nou conflictu intre Franci'a si Prussi'a. Nodulu aru fi de asta data unele districte din partea nordica a Schleswigului, cari dupa unu articulu din tratatulu de pace dela Prag'a (1866) vinu a se redá Daniei.

In rescritulu de média-di alu Europei, dupa

FOISIORA.

Despre influinti'a lecturii romanieloru streine.

(Conferinti'a tinuta de d. Niculénu in sal'a Ateneului Romanu Joi 23 Februaru.)

III.

(Capetu)

Cu tôte acestea, in literatur'a francesca, scepticismulu, bôl'a de care dice ca suferu poetulu, sustinutu de prestigiulu geniului, ascunsu sub expresiunile unui stila inflacaratu, poeticu si spiritualistu cá in Leli'a, séu plinu de o melancholie dulce cá in Rene si Obermann, are unu farmecu misteriosu, prin care surprinde, amagesce si captiva naturele delicate si visatóre. In literatur'a nóstra, insa, cá tôte lucrurile imitate, bôl'a divaga, se tarasce, cadiendu din esageratiune in afectatiune, si din afectatiune in ridicolu si in neputintia. Durerea fiindu falsa, fára causa si fára convictiune, s'aru putea dice ca spiritulu torturandu imaginatiunea o silesce a creá dorinti, imagini si fantasii, pre care inim'a nu le simle, mintea nu le luminéza si sufletulu nu le incaldiesce, din care causa inspiratiunea si resuflarea slabindu, bôl'a se arunca, dupa ilusiuni si sperantie stralucite intr'o deceptiune amara; dupa dorintie si ambitiuni nemarginite in desgustu si in desperare; dupa placeri si sensatiuni desordonate in egoismu, in apathie si chiaru in mórte si inca intr'o mórte fára viitoriu si fára sperantia.

Dorintie me consuma, dorintie de a face
Cu gerlu'mi o lume — dar tôte suntu nimicu;
Puterea i-mi lipsesce! rogu cerulu, dar elu tace;
Atuncea cu durere eu vedu cátu suntu de micu!

Si nici o consolare la crud'a mea durere!...
Unu sufletu sa m'asculte oh! nu, nu s'a deschisu.
Si'n lume, si in ceruri, m'apasa o tăcere;
Asupra'mi infinitulu, sub mine unu abisu. . . .

In infinitu unu haosu, si in abisu uitare, —
Si abisulu, ce sub mine in negura apare,
In fundu-i óre pacea putea-voiu eu aflá?!

Dupa cum vedeti, Dómnelloru si Dómniloru, aci dorinti'a poetului e frumósă, chiaru sublima, căci

intr'adeveru, ce póte fi mai demnu de natur'a divina a omului decâtu a voi si a putea a face cu geniulu seu o lume? Cu tôte acestea, déca providenti'a nu ne-a indiestratu pre toti cu geniulu lui Dante, Miltonu, Lamartine, Byronu si altii, trebuie óre sa ne disperămu? si parasindu ori-ce credintia si ori-ce bucuria, sa ne cufundămu in desgustu, in urātu, in indoiéla si in fine in mórte? Ce felu?! dara a iubi, a lucrá, a cugetá si a crede, marginindu-si actiunea si inteligenti'a intr'o sfera mai modesta; a fi bunu cetătienu, bunu fiu, bunu sotiu si bunu parinte, a-si iubi si a-si aperi patri'a, onórea si libertatea cu curagiu si desinteresare nu suntu óre merite, virtuti si ambitiuni demne si de ajunsu care sa impace pre omu cu vieti'a, sa-i consoleze durerea si prin care sa-lu redice la stima, la onóre, la renume, si chiaru la nemurire?!

Dara sa gonimu odata pentru totudéun'a din ochii si din inim'a nóstra aceste umbre care ne inspaimentéza, aceste fántasme care ne invita la banchetulu mortii, aceste schelete ambulante care ne inghiatia si ne micsioreza. Sa gonimu dicu din inim'a nóstra acést'a neodihna, acestu desgustu si acést'a neincredere care ne tine in nópte si ne inchide viitoriulu, sa intrămu pre câmpulu actiunei, pre câmpulu luptei pentru progresu si bine, unde credinti'a si entusiasmulu nascu caracterele energice, puterea si barbatia in pericule, curagiu in intreprinderi maretie, virtuti mari, opere mari si esemple stralucite.

IV.

Ne mai rămăne acum a atinge un'a din cestiunile cele mai grave si mai delicate.

Dintre diversele institutiuni, prin care se redica forti'a si marirea unu poporu, un'a din cele mai principale e casatori'a care, fiindu radaciná familiei, bas'a societătiei, e cea mai sigura garantia a esistintiei unui statu. Cu cátu dara legaturile ei suntu mai tari, mai sanetóse si mai respectate, cu cátu unirea si armonia domnesce mai multu in inim'a si vieti'a ei, cu atâtu inteligenti'a societătiei e mai mare, demnitatea mai inalta, naravurile mai pure si simtiulu moralu mai desvôltatu si mai respectatu.

Candu insa femeea, incetandu de a iubi, de a simti, de a crede si de a se devotá, i-si face din lusu unu idolu, din vanitate si din orgoliu o virtute, din lene unu privilegiu, si din implinirea datoriei unu prejudetiu, atunci se póte dice ca coruptiunea principeloru e generala, ca legaturile care unescu pre toti intr'o credintia comuna s'au ruptu, ca in fine vieti'a si-a perdutu valórea si scopulu, sentimentele naivitatea si candórea, amorulu chiaru amorulu, acést'a flóre divina, farmeculu, puritatea si profumulu.

Déca s'aru incercá cine-va a cercetá urmele lasate de influinti'a cetirei romanieloru in familie si in societatea nóstra, i-mi iau libertatea a ve spune ca aru descoperi rane profunde si rezultate dureróse; căci, femeea fiindu din natura pre de o parte mai delicata si mai impresionabila decâtu omulu, iéra pre de alt'a, si mai cu séma in clasele avute, pétrecendu o vieti'a lipsita de actiune si de ori-ce ocupatiune seriósă, e gal'a a primi cu cea mai mare inlesnire si fára cea mai mica reserva ori-ce aru putea schimbá séu variá urátulu si monotoni'a unei esistintie bogate si indolente. Din lene se nasce urátulu, urátulu cauta distractiunea, si candu femeea se pomenesce fatia in fatia cu dens'a fára nici o cugetare seriósă, care sa-i ocupe mintea, fára nici un'a din acele pasiuni puternice de sotia séu de mama, care sa-i intărăsca inim'a si sa-i sustina pasulu, atunci ne mai putendu-se stapani, cautá a esi cu ori ce pretiu dintr'o asemenea situatiune plina de neodihna. — Cine scie câte mame june, frumóse, chiaru oneste, intr'unulu din acele momente, candu omulu n'are ce face, aruncandu ochii pre Leli'a, pe Leone-Leoni, Indian'a si alte asemenea romantie, cine scie, dicu, dupa câteva óre de cetire, cáte nu se voru fi desteptatu surprinse si turburate, simtiendu sinulu palpitandu sub pressiunea unoru sensatiuni nóue, necunoscute si neincercate. Căci, Dómnelloru si Dómniloru, romantulu, obicinuindu spiritulu intr'o lume imaginara, insufla desgustulu datoriei, gonindu din vieti'a reala pâna chiaru si buciurile cele mai modeste si mai sanetóse.

„Ateneulu Rom.“

unele seiri de diuare, Bulgari'a aru avé sa devina unu centr alu unei revoluțiuni greco-slave. O cor. din Rusciucu la Zkft spune între alte ca unu corpu russescu de operațiune se tréca Dunarea, din Romani'a (?), între Nicopolea și Rusciucu și altulu între Silistr'a și Rusciucu, precandu unu corpu principale sa opereze între Sum'a, Varn'a și Rusciucu. Totu acolo se spune ca in planulu de operațiune figuréza flot'a russésca in marea négra cá observátore a ripeloru, ajutata de nái greco-italiane și nord-americeane.

Ce va fi adevératu nu seimu, vedemu in sa, ca in partea acést'a români din Romani'a, pare ca nu au nici o privire, nu vedu ca slavii ignoréza cu totulu ce e romanescu dincolo de dunare. Diuarele romaniloru tacu de romanii ce suntu rasipti pe peninsul'a balcanica. Si aru face fôrte bine, candu pres'a româna ce strabate mai departe, s'aru ocupá de ei, in locu de a serie (cum facu unele diuare), nisce espectorári, cari nelinicescu in fine spiritele unoru ce vedu numai negru (vedi H. Z., unde spune ca autoritátile cetatienesci și comitatense suntu insarcinate a pandi dupa emisari valachici, cari suntu tramisi de comitetulu centralu din Romani'a, ce se ocupa cu ide'a de vechi'a predilectiune a „Daco-Romaniei“), pre contulu altoru afaceri mai de lipsa pentru noi.

Din Pesta.

Cas'a magnatiloru au tinutu in 2 Iuliu la 12 óre siedintia, in care vine la ordinea dilei proiectulu de conclosu privitoriu la calea ferata. Conf. Eman. Andrássy propune, cá pentru importantia obiectului sa se tina mai antái o siedintia privata si apoi sa se pertracteze in o siedintia publica dupa amédi séu in diu'a urmatóre.

Asupr'a propunerii acést'a se incinge o disputa interesanta, in carea unii suntu pentru propunere, eara altii contr'a.

Min. presiedinte conf. Julia Andrássy dice între altele, ca regimulu nu vrea sa-si dea opiniunea in privintia acést'a; elu e gat'a a dá deslusirele cerute in ori care siedintia, fia privata fia publica; atát'a in sa póte vedea din propunere, ca nu e vorba de o imputernicire imperativa, ci numai permissiva. Elu recunósce insemnatatea cestiunei acést'a. — In fine vine lucrulu la votare, din care in sa nu se póte vedea majoritatea; pentru aceea la propunerea presiedintelui siedintia publica se schimba in siedintia privata.

Din caus'a acést'a siedintia casei deputatiloru se deschise numai la 12^{3/4} óre, acceptandu-se pana atunce nuntiulu casei magnatiloru. In siedintia acést'a dupa formalitátile sciute si dupa publicarea mai multoru incurse, presiedintele aduce la cunoscentia casei, ca in cas'a de susu tocmai se pertractéza in o siedintia privata cestiunea despre calea ferata si fiindca nuntiulu respectivu nu va putea sosi mai curendu cá pana la 6 óre sér'a, pentru aceea róga pre membri, a se aduná pre séra la 6 óre la o siedintia publica.

In siedintia de séra din 2 Iuliu, dupa cetirea si verificarea Protocolulu din siedintia trecuta, sa cetesce nuntiulu casei de susu in cestiunea drumulu de feru si se ia spre scientia.

Dupa aceea sa cetesce protocolulu siedintiei, presente si sa verifica.

In fine se adreséza presiedintele cu urmatorulu cuventu de despartire:

On. casa! Candu inainte cu unu anu si vreo câte-va dile ne aflámu la usile unui resbelu scurtu in sa momentosu prin urmárele sele, mi-amu permis a me adresá cátra onorat'a casa cu urmátorele cuvinte:

„Sa ne ntrimu de acea sperantia, ca déca ne vomu readoná in tempuri mai liniscite, vomu fi in stare a pregati patriei unu venitoriu mai frumosu si mai bunu.“

Inca si in periodulu siedintieloru de fatia se schimbarea imprumutatu temeri si sperantie, pana candu in fine sperantie ni s'au implinitu. Monarchulu nostru este, amesuratu legiloru, incoronatu; constitutiunea Ungariei e restituita; in capulu regimului responsabilu se afla barbati, cari viéti'a loru intréga pururea si in tota privintia o au dedicatu binelui patriei; sistemulu comitatensu e rechiamatu in viétiá; fia-cine póte liberu sa-si esprime páre-rile si vointia in cárti, serieri volante si diuare; independintia legala a tieriei e asécureta prin legi si prin juramentulu monarchului. Dar pentru ce sa le desfasuru tóte acestea si mai departe? On. casa in puterea dreptului seu de initiativa le-au pro-

pusu tóte acestea si diet'a le-au dusu in deplinire.

Sa-mi fia totusi permis, de-si pre scurtu sa amintescu dóne rezultate de mare insemnatate. Cu inaintarea tempului cresce increderea si armonia între monarchu si natiune. Din acestu isvoru va purcede desvoltarea puterei si bune stári natiunale. Sa padimu acestu tesauru si sa nu lasámu cá stéu'a resarinda a sperantie carasi sa apuna. Esperintia si istoria dovedescu, ca in totu loculu, unde domnesce armonia între monarchi si natiuni, binecuvéntarea lui Ddieu nu lipsesce (aclamári de éljen) proiectele de legi, ce suntu déjá legi, abiá se uscaseru si vadia precum si influintia Ungariei crescuro. Dupa afirmarea unui diplomatu innaltu de renume european evenimentele de aici au fostu nisce factori insemnati ce contribuiu la sustinerea pácei europene. Fára de vre-vo indoéla esprimu acea convingere, ca Ungari'a, in urm'a celoru intemperate aici de curendu, de aci incolo va avea o influintia mai mare si asupr'a afaceriloru streine precum acést'a nu s'au mai intemplat de trei sute de ani incóce.

Me simtu fericitu, ca mie mi fu destinatu sa enunciu conclusele onoratei case, cari au efectuitu acestea. Pentru cá sa nu molestezu pre nimenea cu afaceri, sub tempulu intreruperei siedintieloru voiu purtá si mai departe afacerile presidiale, si asiá nu mi mai remane alt'a decátu pre lángá intimele felicitári sa-mi iau diu'a buna dela on. casa si sa ne despartimu unii de altii cu eschiamarea „Sa traiéscá monarchulu, sa traiéscá patria!“

Dupa aceea membri casei deputatiloru între vivate se despartu.

Mai tardiu pela 6 óre sér'a au mai tinutu cas'a magnatiloru un'a siedintia publica, in carea ministrulu de interne respunde la intrebarea contelui Waldstein in cestiunea drumulu de feru: ca contractele ce le va incheia regimulu in decursulu pauzei dietale, pentru intreprinditori voru fi la tota intemplanca obligátore, pentru tieria in sa numai atunci, déca diet'a si va dá consimtiementulu la acelea.

Protocolulu

siedintieloru directiunei Asociatiunei nat. române

din Aradu.

Siedintia VII

(ordinaria.)

tinuta in Aradu, in 9 Iuniu n. 1867.

Presiedinte: Miron Romanulu directoru secundariu.

Membri oficiali: Teodoru Serbu economu si Ioanne Goldisiu, notariu.

Membri asistenti: Dr. Atanasiu Siandoru, si Ioanne Popoviciu Deseanu.

61. Protocolulu siedintiei VI. ordinare, tinute in 12 Maiu nou a. c. pentru a cáruia autenticare prin determinatiunea de sub 55 a. c. a fostu prefiptu terminu de siedintia extraordinarie din 26 Maiu in sa acést'a siedintia din caus'a miscárilor municipale nu s'a pututu tine — s'a autenticatu.

62. In urmarea determinatiunei directiunali de sub nr. 55 a. c. comisiunea incredintata cu censurarea recursuriloru intrate pentru ajutoriu stipendialu, substerne raportulu censurarei recursuriloru pre lángá opiniunea sea propria; la ce dupa o desbatere meritoria directiunea afla demne de a se luá in consideratiune urmátorele recursuri, si anume: ale lui Ioane Hozanu medicinu, in Vien'a, Moise Popiliu filosofu, in Pest'a, Ioane Dunc'a, Avramu Berlogi'a, Demetriu Antonescu, Basiliu Benchisiu, Georgiu Rocsinu, Teodoru Monti'a, Gregoriu Contiu, Alexandru Pecicanu, Georgiu Feieru, Georgiu Tulvanu, juristi; Dimitriu Selegeanu, Alexandru Radu, Octavianu Sorescu, Gregoriu Sim'a, Petru Mihailoviciu, Filipu Adamu, Augustinu Rubenescu, Michailu Sturz'a, Ilie Dogariu, Atanasiu Tuducescu, Mihailu Veliciu, Pascu Milu, studenti de gimnasiulu superioru; Vasiliu Olariu, Georgiu Horvatu, Ferdinandu Must'a, Nestorie Trandafir, Mihailu Miliciu, si Ioane Simandanu, studenti de gimn. inferioru: si s'a —

Determinatu a se imparti urmátorele stipendie, anume: lui Ioane Hozanu, 50 f. lui Moise Popiliu 40 f. lui Ioane Dunc'a 25 f. lui Avramu Berlogi'a, 25 f. lui Demetriu Antonescu, 25 f. lui Vasilie Benchisiu 25 f. lui Georgiu Rocsinu 25 f. lui Teodoru Monti'a 25 f. lui Alexandru Pecicanu, 25 f. lui Georgiu Fehér, 25 f. lui Georgiu Tulvanu, 25 f. lui Georgiu Contiu, 15 f. lui Octavianu Sorescu 20 f.

lui Petru Mihailoviciu, 20 f. lui Filipu Adamu, 20 f. lui Mihailu Sturz'a, 20 f. lui Ilie Dogasiu, 20 f. lui Atanasiu Tuducescu, 20 f. lui Mihailu Veliciu, 20 f. lui Pascu Milu 20 f. lui Dimitriu Selegeanu, 15 f. lui Augustinu Rubenescu, 15 f. lui Alexandru Radu, 10 f. lui Vasiliu Olariu, 10 f. lui Georgiu Horvatu, 10 f. lui Ferdinandu Must'a, 10 f. lui Nestorie Trandafir, 10 f. lui Mihailu Miliciu, 10 f. lui Gregoriu Sim'a, 10 f. lui Ioane Simandanu, 10 f. Sum'a 600 fl. v. a.

adeca: siése sute de florini v. a. care suma se asemna la perceptoratu cu acea indrumare, cá fara amanare sa se spezeze respectiviloru studenti; cari deodata suntu chiamati, cá de locu dupa publicarea acestui protocolu, sa grabésca a-si tramite cuitile despre sum'a asemnata la perceptorulu asociatiunei Dlu Emanulu Misiciu asesoru la tribunalulu comitatensu aradanu, avendu a face cunoscutu Dlu perceptoru si locuintia de acum'a; iera recursurile care parte pentru lips'a documintelor prescise in concursu, parte pentru neajungerea sumei preliminate, — nu s'au pututu luá in consideratiune, sa se retransmita cu indorsata la fiesce care recurrentu.

(Va urmá.)

Sabiiu 26 Iuniu. Dumineca in 25 Iuniu se serba incheierea examenelor clericali si pedagogice in Institutulu archidiecesanu, cari examene se tinura in cea mai mare parte sub presiedintia Escel. Sele Prea Sántitului Archiepu si Metropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a.

La serbatórea incheiarii nu fu junimea din acestu Institutu norocósa a avea pre Archipastoriulu seu in mijloculu ei din caus'a calatoriei Inaltu Esc. Sele la Brasiovu, pentru examenele tinende acolo la gimnasiulu nostru.

Dupa servitiulu Ddieescu la care se fácuro rugaciuni de multamita, intréga junime a Institutului trecu in Seminaru si se aduná in sal'a cea mare. Mai tardiu venindu corpu profesoralu si vre-o cáti-va cetátieni de aici románi s'a deschisu solemnitatea prin o cantare bisericesca, si indata apoi o scurta disertatiune rostita de cl. an. II G. Páreu, „despre tagm'a preotiésca.“ dupa acést'a urmá unu imnu armonicu esecutatu de choru. Cá alu doilea cuventatoriu pasi apoi cl. a. III I. Crisianu si rosti unu tratatu despre tema: „Nimenea nu póte servi la doi domni.“ Dupa acést'a urmá cantarea poesiei „Nu te teme turma mica“ si in fine unu cuventu de despartire in numele cl. an. III rostitu de cl. a. III Ioann Romanu. La care respunde Dlu Directoru si Protopopu Ioann Hanni'a in unu modu fôrte potrivit, dandu invetiaturi folosítore atátu abiturientiloru cátu si celoru ce au sa continue studiulu lor si mai departe in acestu institutu.

Cuventárele rostite fura bine tinute, asemenea cantárele bine esecutate. Lauda juniloru, cari dau asemenea probe; lauda in sa acelor ce asuda conducendu-i la asemenea fapte frumóse.

Resinari, 24 Iuniu.

In 21 ale curentei incepura examenele la scóla nostra capitala de aici si astadi se incheiara prin solemn'a citire a clasificatiuniloru.

S'a observatu, ca de câte ori se descrie in foile nóstre decursulu examenelor de pre la scólele din diferitele tinuturi, raportorii nu sci de cátu sa laude preste mesura totulu, incátu ómenii cum dau de numele „esamene“ prin foi, nu mai cetescu, cáci sci ce se dice. Din acést'a abusare in sa nu urméza, cá nescine sa se sfiésca acum a laudá aceea ce e n t r ' a d e v e r u merita a fi laudatu. Deci eu, chiaru si in fatia pericolului de a se impartasi si s'rele mele de sórtea de mai susu, nu voiu sacrificá nimic'a din adevéru.

Ordinea, in care au decursu examenele nóstre, e urmátore: Mercuri in 21 Iun. clas'a I de fetitie cu invetiatoriulu Petru Bancila, clas'a I de baieti cu invetiatoriulu I. Petrascu si clas'a II de baieti cu invetiatoriulu I. Motiu. Joi in 22 Iun. clas'a fetitiloru mai mari respective scóla de lucru, apoi clas'a III de baieti cu invetiatoriulu si totu deodata Directorulu institutului D. Nic. Mihaltianu si clas'a IV de baieti cu invetiatoriulu Petru Sánt-ionu.

Religiunea s'a propusu in tóte clasele de D. catechetu Ioann Drocu si lucrulu de mána in clas'a superióra a fetitiloru l'a avutu Dn'a invetiátore Mari'a Borsiova i.

Obiectele de care s'au examinat tinerimea au fostu: Religiunea, limb'a romana, limb'a germana,

(clas'a 3-a și 4-a) istoria națională și geografia universală, calculul, cântările și scrierea.

Celu ce a asistat de la început până în sfârșit la aceste examene, a trebuit să observe mai înainte de toate, ca mecanismul celui temporar, de care mai suferă încă cele mai multe școli ale noastre, din școlile Resinilor și alungate cu totul. Copiii, să le fi pusă întrebările ori-cât de schimbate, răspundeau așa, de nu mai lasau nici o îndoielă ca totu ce au învățat înțelegu și pricepu bine. Acesta e de ajuns, spre a dovedi nu numai ca toți învățatorii de la acest institut sunt indivizi deplin calificați pentru chiamarea lor, dară și ca densii au pus și în anulă acest'a o mare silință în împlinirea misiunii lor.

Diligința învățătorilor făc, că acele triste impregiorări, ca în toamnă trecută a domniului aici coler'a și ea în vîr'a acest'a mai toți copiii de școală au suferit tare de versat, mai sa nu se cunoscă.

S'a putut și cu această ocaziune observă aceea ce se scia de comunu, ca și de la manualele ce se dau în mîn'a copiilor atîrna multu progresu lor în învățatură. Lauda Domnului, ca și lips'a acest'a se acopere acum din ce în ce mai multu. Manualu celui nou de gramatică română alu D-lui Directoru Mihaili a n u s'a dovedit de mai bunu, mai practic, decât manualu ce se întrebuintă aici mai înainte. Aru mai fi de dorit unu manualu de gramatică germană mai corespunzătoru pentru băieții nostri de cum e celui de astăzi, carele e mai multu pentru instrucțiunea privată a bătrânilor maturi, ieră nici cum pentru băieți de 9—12 ani.

La examene a presiediatu Revern. D. Protopopu Ioann P a n o v i c i u, carele în vorbirile se instructive și animatoare către învățatori, publicu și școlari a disu cu totu dreptulu, ca de-si mai avemu în țiera câte-va școli normale, școl'a Resinilor insa este cea dintăiu școlă română de categori'a acest'a în Transilvani'a. De ca comun'a de astăzi din cută opidului pre totu anul frumós'a suma de 2600 fl. pentru întreținerea școlei, pôte sa véda, ca nici unu banu nu e datu pre unu scopu mai scumpu ca acest'a.

Nu știu din câte școli de fete din tota Transilvani'a, neesceptăndu nici unguri nici sasi, s'aru putea produce probe de lucruri de mînă mai bune și mai frumóse, decum fura acele ce ni se infățisiera noue și cu acestu examen din partea fetitelor noastre.

La finea examenului din clas'a IV D. Petru S a n t i o n u tînu o cuventare petruinditoare, ale cărei învățatori amu dorí sa nu se dea nici candu uitărei de catra reprezentanții comunei noastre.

Amu dorí inca sa vedemu aici înființata școl'a reală, despre care s'au scris și vorbitu atâtea.

Astăzi după servitiulu Ddieescu se cetira clasificatiunile și se impartira premiele pre la școlari diliginti, cu care ocaziune școlarii tînura mai multe declamațiuni placute. Examenulu din cântările bisericesci și lumesci sub conducerea D-lui Petru B a n c i l a încheiă solemnitatea dilei.

Onóre comunei Resinari, care n'a crutiatu nici unu sacrificiu pentru a-si aduce școl'a la starea acest'a buna? Onóre bravilor învățatori, cari au știutu sa faca, că speșele comunei sa aduca procente înmîite?

Principatele române unite.

Dupa o scurta calatoria facuta în districtele dela gurile Dunărei și cele aflate pe linia Prutului, înaltimea Sea Domnitorulu Românlor a sositu, luni, la 12 Iunie, la 9 ore după amēdi, în Iasi.

În totu cursulu caletoarei, entusiasmulu și manifestatiunile de unu profundu devotamentu și iubire, au venit se demonstre Mariei Sele cătu de nerebdătoare erau poporatiunile de a-lu vedea în sinulu lor.

Iasi n'a pututu remanē mai pre josu de celelalte orășe, și, dincolo de marginele orasiului, departe multu de bariera, unu imposante numeru de cetățieni din toate stările și positiunile sociali, au venit sa-lu întempine, petrunsi de dorința de a-lu vedea și a-i ură bunavenire.

La ȋtarulu districtului, Maria Sea fu întempinatu de d. prefectu alu districtului și de membrii comitetului permanent; la jumetatea poștei, dincolo de bariera Socolei, în delulu Rapedei, o multime numeroșă cu deputații și senatorii districtului în

frunte, venit se saluta pe Maria Sea, cu aceleasi probe de amorē și devotamentu.

Dela Rapede până la Copou, unde s'a instalat în casele d-lui Grigore Michailu Sturz'a, M. Sea a înaintat în mijloculu urărilor multime, pe candu tunurile cetății saluta cu 101 salve venirea M. Sele și elopotele, despicandu aerulu cu sunetulu lor maiestosu, anunciau Iasilor și poporatiunei se o veste fericită.

Ser'a, pe la 11 ore, o manifestatiune, compusa de unu numeru forte mare de cetățieni, cu tortie aprinse, cu stindarde tricolore și cu music'a în frunte, au venit în curtea locuintei M. Sele spre a-lu felicita.

M. Sea, din caus'a unei ușoare indispozițiuni, provenita din greutățile caletoarei, fiindu retrasu în apartamentele sele, a însărcinat pe d. ministru alu cultelor se multiamēsa cetățienilor în numele seu și totu de odata sa le arate ca a două di aru dorí se primēsa o deputatiune dintre dloru. Ser'a, până către mediulu nopției, orasiulu a fostu splendidu iluminatu, și poporul strabatendu stradele, făcea urările cele mai caldure pentru domnitoriulu Românilei.

A două di, la 13, la 11 ore înainte de amēdi o deputatiune dintre notabili orasiului a fostu primita în audientia de către M. Sea Domnitoriulu. D. A. Holbanu, luandu cuventulu în numele cetățienilor ce se aflau fatia, a tînutu unu discursu bine simțit și prin care, venindu sa depue la picioarele tronulu suveranulu Românlor omagele și devotamentulu tutoru oresianilor, asigura pe M. Sea despre profund'a veneratiune ce are intrég'a poporatiune română pentru august'a sea persóna.

Maria Sea cu unu accentu în care se recunoscă cătu era de atinsu pentru frumós'a și spontane'a primire ce i se făcuse, respunse deputatiunei ca neci odata nu s'a indoiu de simțimentele bunilor cetățieni din Iasi, și, întorcendu-se către deputatulu Tatarasilor, suburbie care, poporata în cea mai mare parte de artizani romani, a suferit în acesti din urma tempi în interesele sele materiale, lu autorisă a asigura pe locuitorii sei, din partea Mariei Sele, ca în speciale va face sa înceteze cătu mai curendu suferințele lor.

În generale, dela sosirea M. Sele în Iasi, orasiulu nu presentă decât tabloului unei animatiuni și veselii unanime.

„Rom.“

Varietăți.

LMC. Gablenz este denumit de comandante în Agramu.

Comitele națiunei sasesci după o corespundința din Pest'a la Hr. Ztg. fu primitu acolo într'unu modu forte onorificu.

Ministeriulu reg. ung. de aperiarea țierei îndreplase către toate jurisdicțiunile țierei și către guvernulu reg. din Trannia ordinaciunea următoare:

Maj. Sea c. r. apostolica au binevoitu preagratiu a concede prin decisiunea prea înaltă din 18 Iunie, că soldații înrolati cu servitiu de optu ani sa aiba asemenea parte de favoratiunea scadiamentulu servitiului ordinaru la șese ani și că — până candu nu se voru aduce în privința acest'a pre cale constituțională alte decisiuni datătoare de mesura — servitiulu de rezerva sa nu se estinda preste patru ani. — Asia dară pre bazea decisiunei acestei'a pr. înalte transpunerea normală în rezerva are sa se estinda în anulă acest'a nu numai la soldații aceia, cari s'au înrolat în anulă 1859, ci și la aceia, cari s'au înrolat în anii 1860 și 1861.

Diferința, ce au existat până acum'a între rezervă și înțai și a două nu are sa se observe de o camdata. — După principiulu, ca tempulu de servitiu petrecutu în servitiulu ordinaru are sa se socotēsa la servitiulu, carele lu va face în rezerva, soldații aceia cari în tempulu de pedēsa, ce li s'au otaritu preste tempulu lor de servitiu, au împlinitu în anulă cu șase ani în servitiulu ordinaru, au sa se înroleze în clas'a prima de rezerva, de ca au servitu șapte ani, în a două și în fine în a trei'a, de ca au servitu optu ani.

De altmintea pentru evitarea tuturor neîntelegerilor și dubietăților, ce s'aru putea ivi, s'au ordinat, că soldații claselor următoare, de ca nu voru sa servēsa și mai încolo că voluntari, cu finea lui Iunie a. c. sa se demisiunese normalminte din servitiulu militariu și adica:

1) Indivizii aceia, cari, în an. cur. seu și mai înainte satisfacu seu au satisfacutu de ja servitiulu mi-

litaru ordinaru de optu ani și servitiulu de rezerva de doi ani precum și la întemplantu servitiului de pedēsa.

2) Soldații aceia, cari după decurgerea tempulu legalu de servitiu de optu ani și de rezerva de doi ani, au intratu de nouă că voluntari și au servitu de atunci încôce șese ani seu unu tempu și mai îndelungatu, seu la cari se împlinesce tempulu acest'a în anulă curentu.

3) Peregrinii, cari servescu în armata, cari în anulă curinte servescu de șese ani seu mai de multu.

4) Toti locotenentii, cari au intratu earesi în servitiu cari au satisfacutu tempulu de servitiu de patru, respective de optu ani și

5) Toti indivizii, cari nu sunt deosebi servitiulu legalu ci au primitu contractualminte vreun altu servitiu și acest'a l'au împlinitu de ja.

(Denumiri.) Deputatulu Iosifu Hoszu e denumit de consiliariu de secțiune în ministeriulu de interne.

(O universitate nouă în Transilvani'a.) După cum spune „A. W. W. Ztg.“, ministeriulu reg. ung. de culte are de cugetu sa straformeze academi'a de drepturi și școl'a de chirurgia din Clusiu în o universitate.

Aloisiu Vladu de Selisce și urmatorii lui legitimi se întarescu în dreptulu lor nobilitariu, concedendu-i se schimbarea însemnelor familiari după mustr'a aretata.

(Focuri.) În zilele trecute se întemplantu mai multe focuri; asia au arsu la 2 Iuliu siur'a și o casa a profesorulu gimnasiulu Adamu Papp din Orestia. Totu acolo au arsu siur'a dela otelulu „la două pistole“. Cum și prin cine s'au escatu foculu în aceste două locuri inca nu se scie cu securitate.

Unu altu focu mai înfricosiatu au fostu în comun'a Sebesielu care s'au escatu din o strantia aprinsa prin nebagarea de sēma a feciorulu judelei comunulu de acolo, vrendu sa prinda cu alti doi omeni unu stupu. Batendu ventulu, îndată s'au latitu și au saritu foculu, asia încatu de odata ardea în trei locuri ale acestei comuni. Satenii erau dusi parte mare în campu, cari îndată alergara în satu, asemenea alergara într'ajutoriu mai multi omeni din învecinatu Sebesielulu nou cu o pusca de apă; de orece insa ventulu eră contrariu nesuintiei lor, asia nu putara stinge foculu fără cu mare greutate, după ce arsera 10 case și 11 siuri, cătu de mare e pagub'a făcuta prin foculu acest'a inca nu se scie.

Complectandu-se astăzi numerulu tutoru membrilor societății literare române, conformu regulamentulu pentru formarea acestei societăți, spre o mai întinsa cunoscința, se republica numele a-celeru persône:

DD. Dr. Hodosi și A. Romanu, din Maramuresiu.

DD. T. Ciparu, G. Monteanu și G. Baritiu din Transilvani'a.

DD. Mocioni și Babesi, din Banatu.

DD. Hormuzachi și Șier'a, din Bucovin'a.

DD. Hajdeu (tatalu), Gonat'a și Strejescu, din Besarabi'a.

DD. Carajani și Casacovici, din Macedoni'a.

DD. V. Alexandri, C. Negruzzi și V. Al. Ureche, din Romani'a de peste Milcovu.

DD. I. Eliade Radulescu, A. Treb. Laurianu, C. A. Rosetti și I. C. Maxima, din Romani'a de dincoace de Milcovu.

Comisiunea comitatensă din comitatulu Heves au adus unu concludu și au însărcinat pre oficialii comitatensi a nu execută ordinaciunile ministeriului fără de întreprētațiune și consunanti'a comitatului și legea pentru afacerile comune o dechiara vatemătoare de independința și libertatea Ungariei. Ministeriulu au desființiatu comisiunea și au cassatu concludulu ei, că pre unulu ce este în contr'a legii și vatematoriu pentru dieta.

Nr. 25—1 Edictu.

Gerasimu Pantaziu din Tientiari, carele mai bine de doi ani au parasitu cu necredința pre legința sea soția Ann'a Achimu Gaboru din Rothavu, fără că sa se scie loculu petrecerei lui, se provôca prin acest'a, că în restempu de unu anu de dile dela datulu de fatia sa se presentēdie înainte subsemnatulu foru protopopescu, căci la din contra, procesulu matrimoniale asupra-i pornitu se va deide și în absenti'a densului amesuratu SS. Canône ale bisericei nostre dreptcredințose.

Forulu protopopescu gr. res. alu Tract. Brasioului alu II.

Brasiovu, 13 Iunie 1867.

Ioanne Petricu, Protopopu.